

Kruchy dach nad głową

Metro 20-07-09

Wichura drugi rok z rzędu zniszczyła domy w łódzkiej gminie Gorzkowice. Czy ciągle powtarzające się nawałnice nie powinny wymusić takiego projektowania i budowania, który ich mieszkańcom zapewniłby bezpieczeństwo?

W kilkunastu domach w miejscu dachów folia prowizorycznie przymocowana pustakami, okna bez szyb, połamane drzewa, połowa gospodarstw bez prądu - tak wyglądają Gorzkowice po nawałnicy, która przeszła tam w sobotę. Straty wstępnie oszacowano na 1 mln zł.

11 miesięcy temu nad gminą przeszła trąba powietrzna, która zrujnowała niemal 600 gospodarstw. Na odbudowę zniszczonych domów i pomieszczeń gospodarskich rząd przeznaczył wtedy 5 mln zł. Z pieniędzy musiała skorzystać większość mieszkańców, bo ubezpieczony był zaledwie co trzeci z nich.

Od soboty w Gorzkowicach znów działa sztab antykryzysowy. Ale straż pożarna w niedzielę zabezpieczała budynki i usuwała połamane drzewa także w innych częściach woj. łódzkiego, m.in. w powiecie bełchatowskim, radomszczańskim, łaskim i łowickim.

Silne ulewy przechodziły przez Polskę przez cały weekend. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej ogłosił w niedzielę II stopień (w trzystopniowej skali) zagrożenia burami aż dla 11 województw: mazowieckiego, świętokrzyskiego, małopolskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego, łódzkiego, śląskiego, dolnośląskiego, opolskiego. Meteorolodzy przestrzegają, że w tych regionach silne nawałnice mogą spowodować poważne zniszczenia.

W Gorzkowicach wśród kilkunastu zniszczonych przez wichurę domów, było też kilka nowych budynków, postawionych na gruzach tych zniesionych przez zeszłoroczną trąbę. Okazały się tak samo kruche, jak te liczące kilkanaście lat.

Anita Karwowska

Rozmowa z Grzegorzem Chodkowskim, wiceprezesem Stowarzyszenia Architektów Polskich

Anita Karwowska: Przez Polskę coraz częściej przechodzą silne i burze, nawałnice i powodzie. Za każdym razem powtarza się ten sam scenariusz - zerwane dachy, uszkodzone ściany. Czy nie powinniśmy się nauczyć budować i inaczej?

Grzegorz Chodkowski: Umiemy projektować i budować, i pod tym względem mamy całkiem niezłe i prawo budowlane. Tyle, że nikt nie egzekwuje przestrzegania przepisów. W Polsce dostępne są wszystkie najnowsze technologie, materiały, ale kiedy przychodzi do wykonania, to bardzo często odchodzi się od projektu. Nadzór budowlany akceptuje

inny niż zaplanowany spodek dachu, otwory okienne w miejscach, w których nie powinno i ci być. To wszystko może powodować, że budynek przestaje być bezpieczny dla mieszkańców. Wystarczy przywołać druzgoczący dla nadzoru budowlanego raport NIK. w którym wykazano, że inspektorzy powszechnie godzą się na samowolę budowlaną.

Czyli, gdybyśmy przestrzegali prawa budowlanego, to budynki byłyby bardziej odporne?

Na pewno. Tak się nie dzieje, ponieważ zawodzi nadzór budowlany. Także samorząd nie panuje nad decyzjami podejmowanymi w związku z zagospodarowaniem przestrzennym, buduje się na terenach zagrożonych.

Czego brakuje w przepisach?

Prawo musi zapewniać lepszą kontrolę (min. samych autorów projektów) nad tym, by realizowane budynki były zgodne z projektami. Potrzebna jest współpraca pomiędzy resortami infrastruktury i środowiska, by inwestycje planować z uwzględnieniem wiedzy o zmieniającym się klimacie. Jeszcze kilka lat temu takie zniszczenia oglądaliśmy w korespondencjach z zagranicy Teraz to samo dzieje się u nas. To w końcu musi podziałać na wyobraźnię.

Posłowie zrobią coś z nadzorem, ale po wakacjach

Nadzór budowlany nie istnieje - wynika z raportu Naczelnej Izby Kontroli, którym kilka tygodni temu zajęli się posłowie z sejmowej komisji infrastruktury. Według kontrolerów inspektorzy wydający decyzje dotyczące inwestycji nie sprawdzają, czy zgodne są one z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i czy spełniają wymogi techniczno-budowlane. NIK zalecił posłom zmianę prawa o nadzorze budowlanym. Zdaniem kontrolerów powinien on uniezależnić się od ulegających naciskom inwestorów władz powiatu, którym obecnie podlega. Spytaliśmy Stanisława Żmijana, szefa komisji infrastruktury z PO, co posłom udało się zrobić:

- Nasze wnioski przedstawimy po wakacjach. Chcemy przekonać posłów wszystkich ugrupowań do zmiany przepisów; chociaż zdaję sobie sprawę, że będzie to bardzo trudne. Mimo powszechnej wiedzy o tym, że nadzór działa fatalnie, ciągle nic nie udało się zrobić. Inspektorzy są potrzebni, ale pod warunkiem, że złączą działać sprawniej niż obecnie. Musimy im zapewnić niezależność od starostów i lepsze zarobki (inspektor zarabia ok. 3 tys. zł miesięcznie brutto). To zagwarantuje, że podejmowane przez nich decyzje będą rzeczywiście obiektywne - ocenia poseł.

Autor: Anita Karwowska

Źródło: Metro